

Warszawa, dn. 15 kwiecień 2014 r.

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Departament Własności Intelektualnej i Mediów
ul. Krakowskie Przedmieście 15/17
00 – 071 Warszawa

STANOWISKO

**ZWIĄZKU PRACODAWCÓW BRANŻY INTERNETOWEJ INTERNET ADVERTISING
BUREAU (IAB POLSKA) W/S PROGRAMU NA RZECZ
OCHRONY PRAW AUTORSKICH I PRAW POKREWNYCH 2014 – 2016.**

Szanowni Państwo,

W związku z przedłożeniem przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego do konsultacji społecznych projektu Programu na rzecz ochrony praw autorskich i praw pokrewnych 2014 – 2016 (dalej jako „Program”) przygotowanego przez Zespół do Spraw Przeciwdziałania Naruszeniom Prawa Autorskiego i Praw Pokrewnych, pragniemy niniejszym zaprezentować uwagi IAB Polska do wspomnianego dokumentu.

W pierwszej kolejności IAB Polska wyraża zadowolenie i poparcie dla idei podejmowania działań na rzecz poprawy poziomu ochrony praw autorskich i praw pokrewnych oraz co do zasady zgadza się z wieloma zdiagnozowanymi obszarami wymagającymi podjęcia dodatkowych prac. IAB Polska wspiera również wyrażoną w projekcie Programu koncepcję utworzenia koalicji z legalnymi pośrednikami w łańcuchu finansowania nielegalnych serwisów internetowych, traktując to jako warunek konieczny do skutecznej walki z piractwem internetowym i ochrony własności intelektualnej w cyfrowym obiegu. Jednocześnie IAB Polska deklaruje gotowość do współpracy przy realizacji poszczególnych celów Programu wymagających aktywności takiej koalicji.

[ogólne uwagi do Programu]

Z perspektywy IAB Polska główne problemy i wyzwania związane są ze wskazanymi w Programie celami strategicznymi czyli:

I.p.	Zidentyfikowany problem	Uzasadnienie
1.	niesprawny system postępowań przygotowawczych i sądowych dotyczących ochrony praw autorskich i praw pokrewnych (cel strategiczny 2)	Z uwagi na trudności związane z dochodzeniem roszczeń z tytułu naruszenia praw autorskich i praw pokrewnych w Internecie na drodze cywilnej, w praktyce podstawową ścieżką procedowania jest droga karna. Wśród głównych problemów związanych z dochodzeniem karnej ochrony prawnoautorskiej w Polsce, wymienić należy: • przewlekłość postępowań, • niechęć organów ścigania do wszczynania postępowań ściganych z urzędu, • brak badania przez organy ścigania przesłanek z art. 116 ust. 4 PrAut, • niepodejmowanie czynności mających na celu ustalenie sprawcy lub wysokości szkody wyrządzonej pokrzywdzonym, • niekorzystanie z instytucji międzynarodowej pomocy prawnej, • nieuwzględnianie niektórych kategorii przychodów (np. z SMS Premium za dochody z nielegalnego rozpowszechniania utworów chronionych prawem autorskim).
2.	niedoskonałości dotyczące współpracy międzynarodowej i międzyresortowej (cel strategiczny 1, 6)	W kontekście popularyzacji modeli biznesowych serwisów pirackich polegających na transgranicznej działalności, gdzie kraj rejestracji różni się od kraju powstania szkody (kraj lokalizacji serwerów), współpraca międzynarodowa jest kluczowym czynnikiem. Jedynie zapewnienie sprawnej i efektywnej współpracy międzynarodowej zapewni skuteczne działania organów ścigania. Pomimo wydania przez Ministra Sprawiedliwości w dniu 30 kwietnia 2012 roku <i>rozporządzenia w sprawie sposobu realizacji zadań związanych ze współpracą powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury z organizacjami międzynarodowymi lub ponadnarodowymi działającymi na podstawie umów międzynarodowych</i>, które to umożliwia efektywną współpracę z podmiotami zagranicznymi w związku z postępowaniami w kwestii naruszeń prawnoautorskich, dzieje się to niezwykle rzadko. W praktyce niejednokrotnie okazuje się, że sam fakt konieczności nawiązania współpracy międzynarodowej bywa pretekstem do wstrzymania postępowania ze względu na niemożność pozyskania takich danych, mimo braku faktycznej próby ich zdobycia.
3.	niski poziom świadomości i wrażliwości społecznej dotyczącej wpływu szkodliwego zjawiska piractwa na rynek i gospodarkę kraju (cel strategiczny 5)	Działania nakierowane na zwiększenie poziomu świadomości i wrażliwości społecznej w zakresie szkodliwego wpływu zjawiska piractwa na rynek i gospodarkę należy w szczególności realizować poprzez szeroką kampanię społeczną i dyskusję prowadzoną z zaangażowaniem opinii publicznej. Szczególnie doniosła jest rola państwa w realizacji tego celu, a jako działania priorytetowe należy wskazać programy edukacyjne skierowane do uczniów. Programy edukacyjne w porównaniu z dotychczas realizowanymi działaniami powinny być obowiązkowe tak,

		aby dyskusja o poszanowaniu praw autorskich nie miała charakteru marginalnego, lecz masowy.
4.	niewielkie wsparcie dla rozwoju legalnych modeli biznesowych związanych z dystrybucją cyfrową przedmiotów prawa autorskiego	Rynek legalnego cyfrowego obiegu treści znajduje się wciąż w fazie rozwoju, a podmioty działające na tym rynku mierzyć się muszą z wyzwaniami związanymi z piractwem internetowym czy globalną konkurencją. W efekcie obserwujemy nierówności w zakresie konkurencyjności, związane z gorszą ekonomiczną pozycją podmiotów legalnie zajmujących się obiegiem treści cyfrowych wobec innych podmiotów.
5.	brak ukierunkowanych działań kompetentnych organów na egzekwowanie odpowiedzialności pośredników umożliwiających sprawcom naruszeń praw autorskich uczynienie z tej działalności stałego źródła dochodu	Analiza podstawowych modeli tzw. serwisów pirackich pokazuje, że polegają one na systemie powiązanych ze sobą usług i serwisów. Rozproszona struktura oraz wykorzystanie luk prawnych prowadzi często do uniknięcia odpowiedzialności za naruszenia praw autorskich dokonywane w ramach prowadzonej działalności. Z tego względu ważnym jest, aby prawidłowo diagnozować wszystkich uczestników łańcucha finansowego związanego z nielegalną dystrybucją treści , w tym związanych z modelem płatnym i reklamowym. Kluczowe wydaje się dążenie do uniemożliwienia czerpania korzyści finansowych z nielegalnej dystrybucji treści chronionych prawem autorskim.

[szczegółowe uwagi do Programu]

[wskaźniki]

IAB Polska pragnie w szczególności zwrócić uwagę na brak wskaźników przypisanych poszczególnym celom, co w efekcie pozbawia cały Program możliwości weryfikacji skuteczności jego realizacji. W przedstawionych tabelach widnieją jedynie ogólne listy działań wraz z terminami wykonania i listą podmiotów uczestniczących. Chcąc ocenić efektywność poszczególnych działań konieczne jest wskazanie wymiernych celów wraz z miernikami ich osiągnięcia. Przykładowo w przypadku celu strategicznego 2 „Poprawa sprawności postępowań przygotowawczych oraz sądowych dotyczących ochrony praw autorskich i praw pokrewnych oraz innych praw własności intelektualnej” wpisano jedynie działania analityczne i edukacyjnego. IAB Polska postuluje wprowadzenie konkretnych celów, jak chociażby utworzenie w określonym terminie przy sądach jednostek dedykowanych zagadnieniom własności intelektualnej procedujących np. w trybie 24-godzinny; a w przypadku działań edukacyjnych przyjęcie wskaźników, w postaci np. procentu prokuratorów i sędziów, którzy zostaną przeszkoleni z zakresu ochrony praw autorskich w Internecie.

[zmiany w zakresie celów strategicznych]

W zakresie celów strategicznych Programu, IAB Polska proponuje wprowadzenie następujących zmian (zmiany dodatkowo zostały ujęte w Załączniku nr 1 do niniejszego stanowiska IAB Polska):

Cel strategiczny 2, cel pośredni 2.1., Działanie 1 – proponowana zmiana nazwy:

*Przeprowadzenie badania przez jednostki nadrzędne prokuratury akt wybranej kategorii spraw prowadzonych w sprawach o przestępstwach przeciwko prawom autorskim i prawom pokrewnym, **ze szczególnym uwzględnieniem naruszeń dokonywanych z wykorzystaniem sieci Internet** oraz innym prawom własności **intelektualnej** oraz opracowanie zestawień wyników tych badań.*

Cel strategiczny 3, Cel pośredni 3.1., Działanie 1 – proponowana zmiana nazwy:

*Podejmowanie działań zmierzających do ujawniania i zatrzymywania nielegalnych **towarów, produktów, artykułów i wyrobów.***

Uzasadnienie:

Wydaje się, że cel ten może być traktowany jako Cel strategiczny 1, cel pośredni 1.3. Takie usytuowanie zasadne jest chociażby ze względu na aktualnie znikome piractwo utworów na nośnikach w postaci płyt CD, DVD, Blu-ray oraz ich bezprawnego wprowadzania do obrotu handlowego na bazarach i targowiskach.

Cel strategiczny 4, cel pośredni 4.2. – proponowane jest dodanie sposobu działania e) - Opracowanie metodyki pracy organów ścigania przy ujawnianiu i zwalczaniu naruszeń praw własności intelektualnej w Internecie

Uzasadnienie:

„Metodyka pracy Policji przy ujawnianiu i zwalczaniu nielegalnego rozpowszechniania w Internecie utworów chronionych prawem autorskim” powstał w 2008 i jest już mocno zdezaktualizowany. Warto w ramach grup roboczych dokonać rozszerzenia także na organy ścigania gdyż problemy ze zrozumieniem mechanizmu przestępczego działania występują także po stronie Prokuratorów nadzorujących postępowania przygotowawcze.

Cel strategiczny 6, cel pośredni 6.1. - proponowane jest dodanie Działania 2 – Analiza spraw oraz doskonalenie wymiany informacji pomiędzy organami ścigania i wymiaru sprawiedliwości także z organami zagranicznymi

Uzasadnienie:

Analiza spraw oraz pełna wymiana informacji także z zagranicznymi organami pozwoli na właściwe podejmowanie działań w zakresie międzynarodowej współpracy oraz jej sposobów np. w przypadkach powoływania międzynarodowych grup realizacyjnych czy nawet uzyskania informacji od dostawcy usług internetowych dotyczących danych osobowych właściciela domeny, serwera poza granicami RP lub śladów pozwalających na ustalenie modus operandi.

[szkolenia programowe]

W związku z koniecznością zapewnienia prawidłowej realizacji szkoleń programowych [cel strategiczny 1, cel pośredni 1.1, sposób b); cel strategiczny 2, cel pośredni 2.2 oraz cel strategiczny 5, cel pośredni 5.2, sposób a) i b)] IAB Polska proponuje następujące tematy szkoleń programowych:

- Procedura zabezpieczania sprzętu komputerowego, peryferii i nośników danych w sprawach o naruszenie własności intelektualnej,
- Internetowe źródła dowodowe możliwości uzyskania informacji od ISP, ilości pobrań, wizyt, użytkowników oraz zabezpieczenia danych na koncie internetowym,
- Nowoczesne technologie i usługi internetowe wykorzystywane do popełniania przestępstw związanych z prawami własności intelektualnej (streaming, sharing, p2p, hosting, cloud computing itp.).

W ocenie IAB Polska wyznaczenie terminów szkoleń powinno leżeć w kompetencji odpowiednich podmiotów organizujących wspomniane szkolenia, w zależności od wolnych terminów w Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury lub ośrodków szkoleniowych Policji. Wydaje się, że przedstawiciele podmiotów zaproszonych do Zespołu do Spraw Przeciwdziałania Naruszeniom Prawa Autorskiego i Praw Pokrewnych będą w stanie jeszcze w bieżącym roku zapewnić bezpłatny udział wykładowców i specjalistów w takich szkoleniach.

[zmiana nazwy]

W związku z rozszerzeniem formuły Zespołu do Spraw Przeciwdziałania Naruszeniom Prawa Autorskiego i Praw Pokrewnych o własność przemysłową, IAB Polska proponuje zmianę nazwy na: *Zespół do Spraw Przeciwdziałania Naruszeniom Prawa Własności Intelektualnej*. W związku z powyższym należałoby także dokonać zmiany nazwy Programu na: *Program na rzecz ochrony praw własności intelektualnej w Polsce w latach 2014 – 2016*.

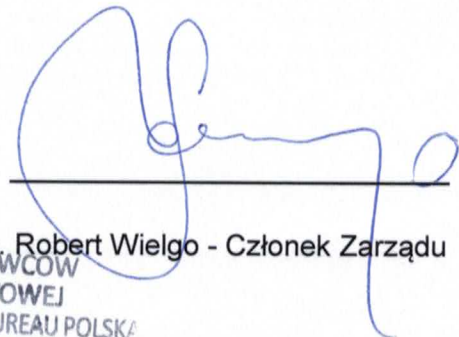
[skutki finansowe]

Należy również zwrócić uwagę, że w Programie nie zostały przewidziane skutki finansowe będące skutkiem działań zainicjowanych przez Zespół do Spraw Przeciwdziałania Naruszeniom Prawa Autorskiego i Praw Pokrewnych (Rozdział 9). Uprawnionym jest założenie, zgodnie z którym działania Zespołu do Spraw Przeciwdziałania Naruszeniom Prawa Autorskiego i Praw Pokrewnych, zmierzające do ograniczenia zjawiska piractwa w krótkim czasie przyniosą zyski wynikające ze wzrostu (i) wpływów z podatków związanych z wyższą sprzedażą utworów, (ii) zatrudnienia pracowników w podmiotach prowadzących działalność gospodarczą bezpośrednio lub chociażby pośrednio związaną z nadawcami programów telewizyjnych, stacjami i platformami telewizyjnymi, telewizjami internetowymi, wytwórniami filmowymi, studiami filmowymi i dystrybutorami, twórcami ale także operatorami telekomunikacyjnymi – dostawcami usług internetowych, hostingodawcami, operatorami płatności czy też reklamodawcami.

Z poważaniem,

p. Włodzimierz Schmidt - Prezes Zarządu

p. Robert Wielgo - Członek Zarządu

ZWIĄZEK PRACODAWCÓW
BRANŻY INTERNETOWEJ
INTERACTIVE ADVERTISING BUREAU POLSKA
00-526 Warszawa, ul. Krucza 16 / 22
NIP: 521-34-18-625